

چکیده پایان نامه‌های کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی

• گردآوری: فاطمه گلزیان و ترانه رزاقی اصفهانی

پاسخگوی نیازهای مذکور باشند؟

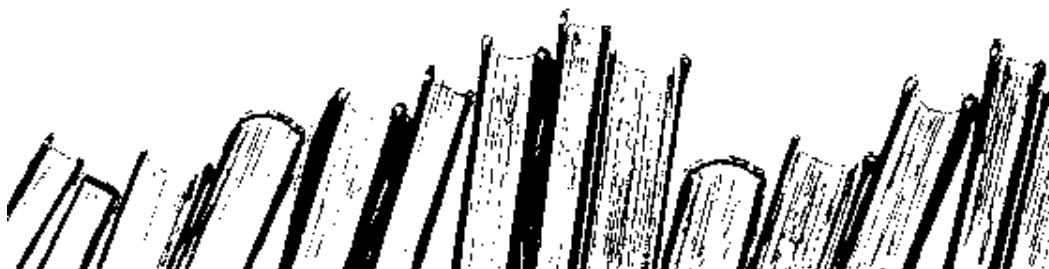
روش این پژوهش توصیفی است و ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه بوده است و در تجزیه و تحلیل داده‌های پرسشنامه‌ها دربارهٔ دروس تخصصی به منظور تعیین مناسبت آموخته‌ها با نیازهای حرفه‌ای و کیفیت آموزش آن‌ها آزمون نظرسنجی لیبرت استفاده شده است. یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد بین سال‌های ۱۳۶۸-۱۳۷۵ تعداد ۱۴۳ نفر در این رشته و در این مقطع فارغ‌التحصیل شده‌اند که ۱۰۶ نفر (۷۴/۱۲ درصد) آنان به حرفهٔ کتابداری و اطلاع‌رسانی اشتغال دارند. در این تحقیق جامعهٔ مورد پژوهش ۷۷ نفر از ۱۰۶ نفر مذکور است که حداقل یک سال سابقه کار در کتابخانه‌ها و مراکز اسناد و اطلاعات را داشته‌اند. ۱۲/۸۳ درصد جامعه مورد پژوهش معتقدند برنامهٔ آموزش کنونی با نیازهای موجود در این حرفه مطابقت ندارد و ۸۷ درصد آن‌ها همگامی برنامهٔ آموزشی با فناوری‌های نوین اطلاعات را موجب ارتقای موقعیت اجتماعی و وضعیت اقتصادی خود می‌دانند. برای ارتقای کیفی برنامهٔ آموزشی و افزودن مواد درسی لازم به سرفصل‌ها، ۴۵/۴۵ درصد فارغ‌التحصیلان عقیده دارند باید بر شناخت و کاربرد انواع فناوری‌های نوین اطلاعاتی و ارتباطی تأکید شود و بقیه پیشنهادها هم طیف گسترده‌ای از عناوین ضروری برای کسب مهارت‌های لازم در فناوری‌های متفاوت اطلاعاتی و ارتباطی را شامل می‌شود. به جز این موارد تأکید بر آموزش مدیریت با ۲۰/۷۷ درصد و تجدیدنظر در محتوای کلیه دروس به منظور بهره‌مندی از فناوری‌های اطلاعاتی با ۲۵/۹۷ درصد و کفایت دروس فعلی و نیاز به بازآموزی مدرسین جهت تضمین ارتقای کیفی آموزش با ۲۳/۳۷ درصد از اهم پیشنهادها بوده است. در خصوص دروسی که به اندازه کافی پاسخگوی نیازهای موجود نیستند و باید گسترش یابند تکنولوژی اطلاعات با ۱۹/۴۸ درصد و آمار با ۱۱/۶۸ درصد و داده‌پردازی با ۱۰/۳۸ درصد در صدر پیشنهادها هستند، اما به جز ذکر نام دروس مصوب آموزش رایانه با ۲۷/۲۷ درصد پیشنهاد مطرح شده است و در مجموع نیازهای

(۱)

- بررسی نظرات فارغ‌التحصیلان کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی پیرامون برنامه آموزشی این رشته
- استاد راهنما: فاطمه سبکروح
- پژوهشگر: محمدرضا میرهادی تفرشی
- دانشگاه علوم پزشکی ایران، ۱۳۷۶، ۱۱۱ صفحه

هدف این پژوهش تعیین نظر فارغ‌التحصیلان دوره کارشناسی ارشد رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی پیرامون برنامه آموزشی موجود و سرفصل دروس تخصصی آن به لحاظ همگامی با تکنولوژی نوین اطلاعاتی به منظور توفیق در احراز مشاغل تخصصی و تغییرات لازم در برنامه آموزشی برای نیل به موقعیت مطلوب و مناسب از نظر ایشان می‌باشد. در این پژوهش سوالات زیر مطرح شده است:

۱. آیا برنامه آموزشی کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی به نظر فارغ‌التحصیلان این رشته با شرایط زمان و نیازهای موجود در این عرصه مطابقت دارد؟ ۲. آیا تحول و تکامل برنامه آموزشی کارشناسی ارشد رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی و همگامی آن با تکنولوژی نوین اطلاعاتی به نظر فارغ‌التحصیلان این رشته موجب ارتقای وضعیت اقتصادی و اجتماعی دانش‌آموختگان آن خواهد بود؟ ۳. به نظر فارغ‌التحصیلان رشته مذکور، در مقطع یادشده چه ماده یا مواد درسی باید به سرفصل دروس افزوده شود تا پاسخگوی نیازهای مطرحه باشد؟ ۴. به نظر فارغ‌التحصیلان نامبرده کدام یک از مواد درسی موجود در سرفصل دروس باید گسترش یابد تا پاسخگوی نیازهای مطرحه باشد؟ ۵. به نظر فارغ‌التحصیلان کدام یک از مواد درسی موجود باید از سرفصل دروس حذف شود تا

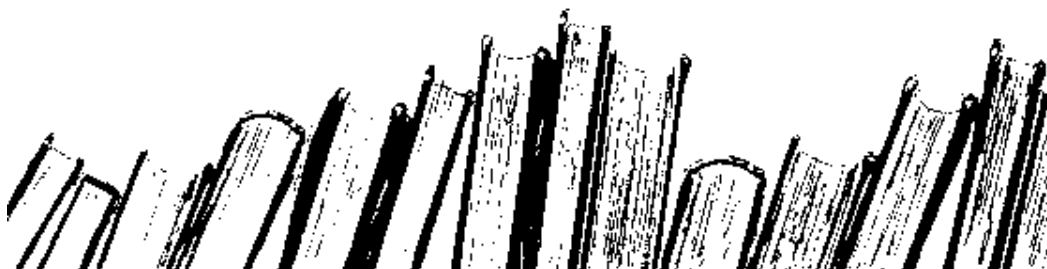

پژوهش حاضر با استفاده از روش پیمایشی و با هدف بررسی نظرات مدرسان دروس کتابداری و اطلاع‌رسانی در مقطع کارشناسی ارشد درباره برنامه درسی این مقطع صورت گرفته است. جامعه مورد بررسی ۵۱ نفر از مدرسان دروس مختلف کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی در دانشگاه‌های تهران، شیراز، علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، شهید چمران اهواز، تربیت مدرس و دانشگاه آزاد اسلامی می‌باشند. اطلاعات با استفاده از پرسشنامه‌هایی درباره تعداد واحدها، پیش‌نیازها، اجباری یا اختیاری بودن، اهداف و سرفصل‌های دروس که برای مدرسان مربوطه ارسال شد جمع‌آوری گردید که ۴۷ نفر (۹۲ درصد) پاسخ دادند. تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان می‌دهد که از مجموع ۴۷ مدرس شرکت‌کننده در پژوهش ۳۰ نفر (۶۴ درصد) دارای مدرک تحصیلی کتابدار و اطلاع‌رسانی و ۱۷ نفر (۳۶ درصد) دارای مدارک تحصیلی غیرکتابداری می‌باشند. مدرسان غیرکتابدار مجموعاً به تدریس ۹ درس اشتغال داشته‌اند که در مورد ۴ درس تعداد آن‌ها بیش از ۵۰ درصد مدرسان درس مربوطه بوده است. از مجموع ۳۰ درس ارائه شده در مقطع کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی، تمامی مدرسان مربوطه با وجود عناوین تدریس شده توسط آنان در برنامه درسی این مقطع موافق می‌باشند و بیش از ۵۰ درصد مدرسان درباره ۹ درس پیشنهاد افزایش تعداد واحدها را داده، در مورد ۴ درس با اهداف در نظر گرفته شده مخالف بوده، در مورد ۱۱ درس با برنامه پیش‌نیازها مخالف بوده، درباره ۸ درس تنها تا حدودی با سرفصل‌های موجود موافق بوده و در تمام موارد نظر به اجباری بودن تدریس شده توسط خود را داشته‌اند. در پایان پیشنهادها ارائه شده توسط مدرسان برای ایجاد تغییر در تعداد واحدها، اهداف، پیش‌نیازها و سرفصل‌های موجود آورده شده است.

ابراز شده برگسترش درس‌های تکنولوژی اطلاعاتی و داده‌پردازی و مدیریت متمرکز است. به نظر فارغ‌التحصیلان به جز دروس آمار، داده‌پردازی و نظام‌های همکاری بین کتابخانه‌ها بقیه دروس کم و بیش فاقد مواد درسی زانداست ولی کاستن از تاثیرگرایش کتابداری در اطلاع‌رسانی، بی‌فایده بودن کارورزی به شیوه کنونی و بی‌مورد بودن تدریس دروسی که جنبه انتزاعی و غیرکاربردی دارند و همچنین بی‌اثر بودن دروسی که کاربردی اند و بصورت نظری تدریس می‌شوند و زائد بودن دروسی که با مطالعه شخصی می‌توان به آن دست یافت هم‌در این مبحث عنوان شده است. نظرسنجی در مورد رضایت فارغ‌التحصیلان از ارائه دروس تخصصی نشان می‌دهد، تنها دروس مرجع‌شناسی تخصصی با میانگین ۰/۹۳، مواد سمعی و بصری با میانگین ۰/۳۳، نمایه‌سازی با میانگین ۳ و تکنولوژی اطلاعات با میانگین ۸۹/۲، به نسبت نزدیکی به عدد ۳ که بی‌نظر محسوب می‌شود و افزایش آزان، کفایتی در حد متوسط انتظار نشان می‌دهند و بقیه دروس از این حد کمترند و مبین فقدان کیفیت و مناسبت مورد نیاز می‌باشند. در این نظرسنجی رضایت و کفایت کامل عدد ۵ رضایت و کفایت نسبی عدد ۴ در نظر گرفته شده است.

(۲)

- بررسی نظرات مدرسان دروس مقطع کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی درباره عناوین و سرفصل‌های دروس تدریس شده توسط آنان
- استاد راهنما: فاطمه اسدی‌گرکانی
- پژوهشگر: جواد وقفی‌محبی
- دانشگاه علوم پزشکی ایران، ۱۳۷۶

عمومی (لاتین))، «مواد و خدمات کتابخانه برای بزرگسالان نوسواد» و «گزارش نویسی»، «خدمات ویژه خارج از کتابخانه»، «شیوه‌های مطالعه» هستند.

(۴)

- مطالعه تطبیقی متون کتابداری و اطلاع‌رسانی دهه هفتاد: تطبیق سرفصل‌های کتب تألیف و ترجمه شده علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی با دروس کتابداری و اطلاع‌رسانی مقطع کارشناسی مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- استاد راهنما: دکتر حجت‌الله حسن لاریجانی
- استادان مشاور: دکتر زهره میرحسینی، دکتر زهرا اباذری
- پژوهشگر: ناصر کلهری
- دانشگاه آزاد اسلامی، ۱۳۸۰

این تحقیق برآن است که میزان همخوانی کتاب‌هایی را که به منظور تدریس دروس مقطع کارشناسی علوم کتابداری در دهه هفتاد منتشر شده است، با سرفصل‌های همین مقطع، مصوب وزارت علوم را مشخص کند. هم‌چنین گرایش موضوعی آن کتاب‌ها را به تفکیک هر درس بیان نماید. روش این تحقیق مطالعه تطبیقی و از نوع توصیفی می‌باشد.

نتایج بدست آمده نشان می‌دهد که در طی دهه هفتاد تعداد ۱۱۷ عنوان به منظور تدریس دروس مقطع کارشناسی رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی منتشر شده است. در کل سرفصل‌های این کتاب‌ها به میزان (۸۶/۹ درصد) با سرفصل‌های دروس

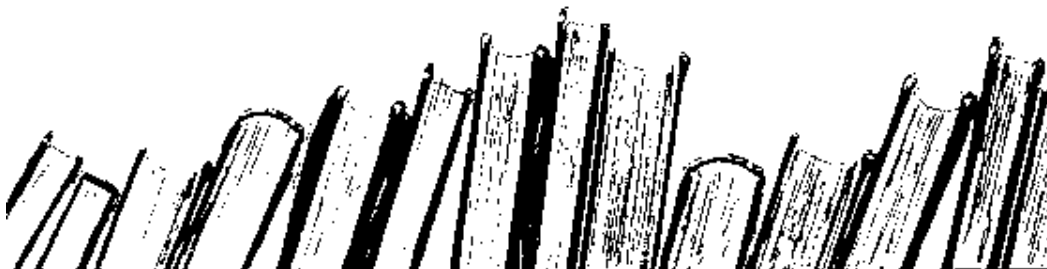
(۳)

- تحلیل محتوایی کتب فارسی رشته کتابداری منتشر شده در فاصله زمانی ۵۷-۱۳۷۷ با تکیه بر سرفصل‌های مصوب مقطع کارشناسی این رشته
- استاد راهنما: یحیی دوستدار
- استاد مشاور: علی شکویی
- پژوهشگر: شیوا خاوری دانشور
- دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، ۷۸-۱۳۷۹

مسأله تحقیق (تحلیل محتوایی کتب فارسی رشته کتابداری منتشر شده در فاصله زمانی ۵۷-۱۳۷۷، با تکیه بر سرفصل‌های مصوب مقطع کارشناسی این رشته) نگارنده را برآن داشت تا ضمن بررسی و تقسیم‌بندی مباحث و سرفصل‌های درسی دوره کارشناسی رشته کتابداری مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی وزارت فرهنگ و آموزش عالی در تاریخ ۱۳۷۵/۶/۱۸، محتوای کتاب‌های رده Z را با توجه به مباحث‌ها و سرفصل‌های یاد شده تجزیه و تحلیل نماید.

جهت نیل به این هدف در پژوهشی پیمایشی و با مراجعه مستقیم به ۳۹۵ عنوان کتاب فارسی منتشر شده در سال‌های ۵۷-۱۳۷۷، میزان انطباق محتوای کتب یاد شده با ۲۵ مبحث درسی (اجباری و انتخابی) مقطع کارشناسی کتابداری بررسی شد.

نتایج بدست آمده نشان‌دهنده این است که از میان ۳۳۸ عنوان کتاب مرتبط با مباحث درسی و مرجع، «مبحث درسی مرجع‌شناسی عمومی: فارسی و عربی»، بیشترین تعداد کتاب را به خود اختصاص می‌دهد و کمترین کتب، دربرگیرنده مباحث درسی «مرجع‌شناسی

پرسشنامه‌ای شامل گزینه‌های سن، سابقه تدریس، مدرک تحصیلی، تولیدات و عوامل مؤثر بر فعالیت کاری اعضا طراحی و برای آن‌ها ارسال گردید. از این میان ۳۰ نفر یعنی ۶۶/۶ درصد جامعه به پرسشنامه‌ها پاسخ دادند. داده‌ها در جداول مورد نیاز قرار داده شد و نتایج زیر از آن بدست آمد. به طور میانگین ۱۰/۳ درصد اعضا برای ۸۷/۵ درصد مواد تدریس شده خود آثار همگون تولید یا هدایت کرده‌اند. ۶۶/۶ درصد از اعضا برای ۶۵/۸ درصد از دروس تدریس شده اثری تولید و برای ۲۶/۳ درصد دروس پایان نامه هدایت کرده‌اند. در نهایت ۳۰/۷ درصد استادان برای ۱۹/۶ درصد مواد تدریس شده اثر تولید کرده، و برای ۰/۶ درصد آن‌ها پایان نامه همگون هدایت کرده‌اند. در طی سابقه تدریس ۹-۱۴ ساله اعضا به طور میانگین ۲۴/۹۶ اثر تولید شده است که از این میان ۱۸/۴۴ عنوان (۷۳/۸ درصد) با مواد تدریس شده همگون بوده است. در نتایج رابطه معناداری میان کمیت تولید اعضا و تعداد آثار همگون بدست آمد. با افزایش کمیت تولید، کمیت آثار همگون نیز افزایش می‌یابد. داده‌ها نشان می‌دهد که افراد در دانشگاه‌های دولتی (نسبت به دانشگاه آزاد) مولدترند و همگونی بیشتری در آثار خود بدست می‌آورند. مؤثرترین عوامل انتخاب شده از سوی اعضا که در فعالیت‌های آن‌ها دخیل است، تخصص موضوعی و علاقه شخصی عنوان گردیده است. توصیه گروه آموزشی و کمبود عضو هیأت علمی در گروه از عوامل نه چندان اثرگذار در فعالیت‌های استادان عنوان شده است.

در نهایت بنظر می‌رسد که در رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی کمترین افراد بیشترین تولیدات را دارند یا به هدایت آثار دانشجویان می‌پردازند. به عبارت دیگر تعداد استادانی که در دروس خود مولد و تولیدگر هستند اندک است.

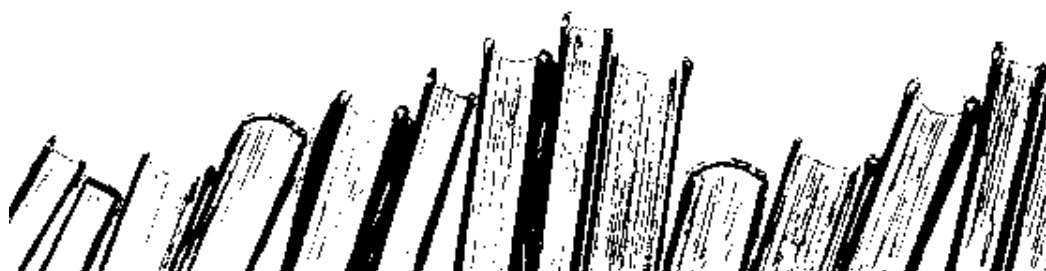
همخوانی نشان داده‌اند. متوسط شمارگان هر عنوان کتاب، ۲۷۷۰ جلد بوده است. کتاب‌های دروس اجباری (۷۱/۴ درصد) تألیف و (۲۸/۶ درصد) ترجمه بوده و کتاب‌های دروس انتخابی (۵۵ درصد) تألیف و (۴۵ درصد) ترجمه داشته است. بیشترین عنوان‌ها در سال ۷۷ با ۲۳ عنوان و کمترین عناوین در سال ۷۰ با ۲ عنوان منتشر شده‌اند.

در پایان پیشنهاد شده است که سرفصل‌های دروس مورد تجدیدنظر قرار گرفته و موارد جدیدی هم برای هر درس گفته شده که در سرفصل‌ها گنجانیده شود، جنبه‌های کاربردی و عملی در سرفصل‌ها منظور گردد، بیشتر از کتب تألیفی برای تدریس دروس استفاده شود و ... هم‌چنین پیشنهادهایی برای تحقیقات آینده همانند تطبیق سرفصل‌های دروس کارشناسی ارشد با کتب منتشره، و ... ارائه شده است.

(۵)

- بررسی میزان سنجش موضوعی مواد تدریس شده و آمار تولیدی هدایت شده توسط اعضای هیأت علمی رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی کشور
- استاد راهنما: دکتر عباس حری
- استاد مشاور: دکتر حسن کیانی
- پژوهشگر: نجمه سالمی
- دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات، ۱۳۸۲

پژوهش حاضر به بررسی همگونی مواد تدریس شده و آثار تولید یا هدایت شده توسط اعضای هیأت علمی رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران پرداخته است. جامعه پژوهش ۴۵ نفر عضو تمام وقت در ۷ گروه آموزشی می‌باشد. روش پژوهش پیمایشی - کتابخانه‌ای است.

در رابطه با دروس ارائه شده، درس‌های مرجع‌شناسی، فهرست‌نویسی، رده‌بندی و آشنایی با نرم‌افزار کاوش در نظر کتابداران از بیشترین اهمیت برخوردار است و در رابطه با کسب مهارت‌های جدید ارائه ۵ درس میانی رایانه، آشنایی با سیستم Windows، ذخیره و بازیابی اطلاعات، آشنایی با بانک‌های اطلاعاتی و آشنایی با شبکه‌های اطلاع‌رسانی و آشنایی با ابزارهای فهرست‌نویسی (CDها) از بیشترین اهمیت برخوردار است. هم‌چنین از نظر کتابداران ارائه دروس جامعه‌شناسی و روان‌شناسی و روابط عمومی به منظور ایجاد ارتباط بهتر بین مراجعان و کتابداران دارای اهمیت است.

پیشنهاد شده است ارائه برنامه‌های درسی براساس اولویت‌های تعیین شده به شکل ۲ بار در سال برگزار گردد. هم‌چنین ارائه دوره‌ها به شکل مقدماتی، تکمیلی و پیشرفته می‌تواند استمرار کسب مهارت و انگیزه را افزایش دهد. هم‌چنین پیشنهاد شده است با توجه به سرعت پیشرفت دانش و تغییراتی که مرتباً حاصل می‌شود دوره‌های بازآموزی کوتاه مدت و فشرده (دوره‌های ۲ روزه، هر شش ماه یک بار) برگزار گردد.

(۷)

- بررسی امکانات موجود گروه‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه‌های ایران برای آموزش تکنولوژی اطلاعات به دانشجویان کتابداری
- استاد راهنما: علی شکویی
- استاد مشاور: عباس حری
- پژوهشگر: آتش جعفرنژاد
- دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات، مقطع دکتری

دگرگونی‌های دهه‌های اخیر در مسائل تکنولوژی اطلاعات، موجب تغییر در آموزش در مقاطع گوناگون تحصیلی شده است. مسائل

(۶)

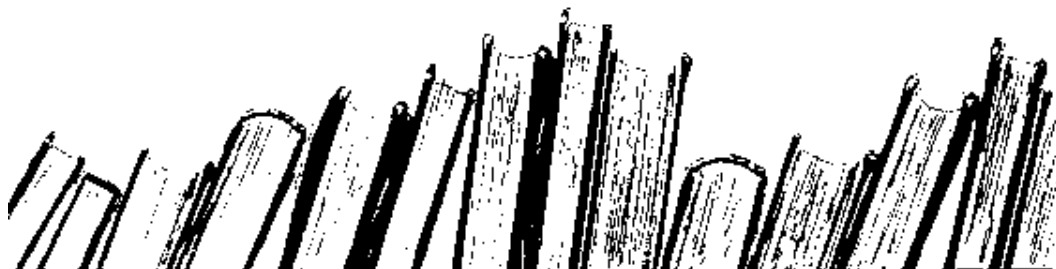
- میزان همبستگی نیازهای آموزشی کتابداران با دروس ارائه شده در آموزش‌های ضمن خدمت کتابداری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در استان تهران
- استاد راهنما: یحیی دوستدار
- استاد مشاور: زهرا ابادری
- پژوهشگر: فنوش عظیمی خبازان
- سال تحصیلی: ۲ - ۱۳۸۱
- دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات

هدف از این تحقیق انجام یک بررسی تحقیقی پیرامون دروس ارائه شده در آموزش‌های ضمن خدمت کتابداری و رابطه آن با نیازهای آموزشی کتابداران می‌باشد.

روش پژوهش پیمایشی است. برای گردآوری اطلاعات از پرسشنامه و به منظور نیازسنجی آموزشی از فن دلفی استفاده شده است. جامعه مورد مطالعه شامل ۱۴۸ نفر کتابدار آموزش دیده می‌باشد که ۱۱۸ پرسشنامه تکمیل و عودت داده شد. برای تجزیه و تحلیل یافته‌ها از روش آماری مؤلفه‌های اصلی و تحلیل عاملی و هم‌چنین از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شده است.

نتایج بررسی نشان می‌دهد که ۹۸/۳۱ درصد از کتابداران کسب نیازهای مهارتی را یک ضرورت دانسته‌اند و ۴۴/۰۷ درصد از کتابداران مهم‌ترین عامل را در ضرورت کسب نیازهای مهارتی «تحولات تکنولوژی اطلاعات» ذکر کرده‌اند.

یافته‌ها حاکی از آن است که ۵۴ درصد از کتابداران دوره‌های کوتاه مدت را بهترین روش برای رفع نیازهای مهارتی دانسته‌اند. هم‌چنین ۲۹ درصد از کتابداران برگزاری کارگاه‌های آموزشی را بهترین روش برای رفع نیازهای مهارتی دانسته‌اند.

این امکانات در کلاس‌ها استفاده می‌شود.

در بررسی نظرهای مدرسان، نتایج نشان می‌دهند که پاسخ آن‌ها به سؤال استفاده از رسانه‌ها و دستگاه‌ها ۶۰ درصد مثبت و ۴۰ درصد منفی است. و در انجام تمرینات فقط ۲۰ درصد از دستگاه‌های تکنولوژی اطلاعات استفاده می‌شود.

در مورد عوامل مؤثر در عدم استفاده از تکنولوژی اطلاعات، مدرسان بیشترین درصد پاسخ، یعنی ۷۶/۳۶ درصد را مربوط به ضعف برنامه‌های آموزشی، ۷۰/۹۱ درصد را به ضعف امکانات موجود در گروه‌ها و ۶۰ درصد را به کمبود سرمایه و بودجه گروه‌ها می‌دانند. بیشترین درصد استفاده را او‌رهد - طلق شفاف و سپس پایگاه‌های اطلاعاتی بر روی دیسک فشرده به خود اختصاص داده‌اند و استفاده از فیلم‌های ویدیویی آموزشی در درجه سوم اهمیت قرار دارد.

در این پژوهش پیشنهادهایی جهت تقویت و ارتقای گروه‌ها و هم‌چنین واحدهای درسی مرتبط با تکنولوژی‌های اطلاعات، که از مطالعه واحدهای درسی دانشگاه‌های سراسر جهان و با بهره‌جویی از اطلاعات دریافتی از شبکه اطلاع‌رسانی اینترنت گردآوری و تنظیم شده است، ارائه می‌شود. برخی از این پیشنهادها عبارت‌اند از: تشکیل دانشکده مستقل کتابداری و اطلاع‌رسانی، استقلال گروه‌ها در تدوین واحد درسی، بازنگری دروس، تشکیل آزمایشگاه و کارگاه کتابداری و اطلاع‌رسانی، کتابخانه‌های تخصصی کتابداری و اطلاع‌رسانی، تقویت اعضای هیأت علمی، تشکیل شورای علمی، و پیشنهاد عناوین دروس مرتبط با تکنولوژی اطلاعات در دوره کارشناسی و کارشناسی ارشد.

در مورد ایجاد کلاس‌های مجهز به دستگاه‌ها و امکانات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری، که امروزه در بیشتر دانشکده‌ها، و مدارس پیشرفته کتابداری و اطلاع‌رسانی طراحی و تجهیز شده و مورد استفاده اساتید و دانشجویان در امر تدریس - یادگیری قرار می‌گیرد، نیز پیشنهادهایی ارائه شده است.

آموزشی از شکل سنتی آن به اشکال جدید آموزشی با استفاده از امکانات جدید تکنولوژی اطلاعات تغییر یافته است.

تحقیق حاضر به بررسی امکانات کاربرد تکنولوژی اطلاعات در تدریس واحدهای درسی کتابداری و اطلاع‌رسانی به دانشجویان این رشته می‌پردازد.

هدف از بررسی‌های به عمل آمده و تجزیه و تحلیل‌ها، شناخت نکات قوت و ضعف گروه‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه‌های ایران در استفاده از تکنولوژی‌های اطلاعات در آموزش دروس کتابداری و یافتن راه‌های مطلوب برای رفع نقایص و تقویت نکات قوت است. توجه به این امر موجب تربیت نیروی انسانی متخصص کتابداری و اطلاع‌رسانی مجهز و آشنا به مهارت‌های جدید و تحویل آنها به جامعه جهت خدمت در کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی است، که امروزه به علت وجود تکنولوژی‌ها و مسائل اطلاع‌رسانی نوظهور طالب جذب افرادی آموزش دیده، متخصص، دانش‌آموخته، و آگاه به روش‌های جدید اطلاع‌رسانی می‌باشد.

در این تحقیق، ۱۷ گروه کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه‌های ایران مورد بررسی و مطالعه قرار گرفته است که در ۱۵ گروه دوره کارشناسی و در ۸ گروه دوره کارشناسی ارشد برگزار می‌شود.

داده‌ها با روش پیمایشی به وسیله پرسشنامه‌های تنظیمی و در مواردی مصاحبه‌های تلفنی و حضوری گردآوری و تجزیه و تحلیل شده است و از این راه، وضعیت کاربرد تکنولوژی اطلاعات در کلاس درس و تمرینات، مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

با توجه به نتیجه یافته‌ها به طور کلی وجود امکانات تکنولوژی اطلاعات در گروه‌ها بسیار ضعیف است. حتی دروسی هم که در ارتباط بیشتر با مسائل تکنولوژی اطلاعات و رایانه است از امکانات ویژه‌ای برخوردار نیستند.

یافته‌ها، کلاً ضعیف بودن استفاده عملی از رسانه‌ها و دستگاه‌های تکنولوژی اطلاعات در درس کارشناسی و کارشناسی ارشد را نشان می‌دهد و طبق نتایج حاصله اکثراً کمتر از ۵۰ درصد از